

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/15/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122489072
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Snopčoková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6122489072.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Snopčokovej a členov senátu JUDr. Evy Dzúrikovej a JUDr. Vladimíra Šalamúna, v právnej veci žalobcu A. A. B., nar. X. XXXXXX XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX D., právne zastúpený E. F. G. E. H., I., so sídlom D., J. XXXX/X, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému K. L. M., I., so sídlom N. O., H. X, IČO: XX XXX XXX, právne zastúpený G. J. M., advokátkou, so sídlom O., P. L. XX, IČO: XX XXX XXX, o zaplatenie 59 011,58 eur, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 16Csp/16/2023-688 zo dňa 28. októbra 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolanie žalobcu smerujúce proti výroku I. rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 16Csp/16/2023-688 zo dňa 28. októbra 2024 o d m i e t a.

II. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 16Csp/16/2023-688 zo dňa 28. októbra 2024 vo výroku I. a II. p o t v r d z u j e.

III. Rozsudok Okresného súdu Lučenec č. k. 16Csp/16/2023-688 zo dňa 28. októbra 2024 vo výroku III. m e n í tak, že žalobca j e p o v i n n ý zaplatiť žalovanému náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 6,66 % v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

IV. Žiadna zo strán sporu n e m á právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Lučenec (ďalej „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 27 541,49 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 27 541,49 eur od 8. decembra 2022 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), vo zvyšku žalobu zamietol (výrok II.) a rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania (výrok III.).

1.1 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že po zmene žaloby bol predmetom žaloby nárok žalobcu na zaplatenie 59 011,58 eur z titulu odstúpenia od zmluvy o dielo v znení dodatkov zo dňa 26. apríla 2022 (ďalej len „zmluva o dielo“).

1.2 Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil nasledujúci skutkový stav: žalobca ako objednávateľ uzatvoril so žalovaným ako zhotoviteľom zmluvu o dielo v znení dodatku č. 1, v zmysle ktorej žalobca zaplatil žalovanému 59 011,58 eur. Z toho 1 375,10 eur zaplatil dňa 11. marca 2023 na základe platobného rozkazu. Plnenie zo zmluvy bolo rozdelené na dve časti. Žalovaný mal vyrobiť jednotlivé časti eko-keramického rodinného domu (ďalej aj len „diely“ alebo „prefabrikáty“), vyviesť ich na pozemok žalobcu a zmontovať ich ako stavbu. Predmetom zmluvy bolo tiež vyhotovenie a dodanie projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie, realizačnú projektovú dokumentáciu

odizolovanej základovej dosky systémom RFFS, dodanie realizačnej projektovej dokumentácie pre potreby žalovaného (pre výrobu dielov domu). Dohodnutá cena za dielo bola 69 146,64 eur bez DPH + jednotlivé doplatky, resp. poplatky. Žalobca dňa 18. augusta 2022 potvrdil dodanie dielov eko-keramického rodinného domu na jeho pozemok. Síce nepotvrdil dodací list, čo konkrétne mu bolo vyvezené, avšak položky na dodacom liste sa zhodovali s dielmi v zmysle montážneho plánu výrobnjej projektovej dokumentácie a rozboru zmluvnej ceny diela, ktorý mal odraz v samotnom článku 4. 1 zmluvy o dielo. Okrem polovice väzníkov pultovej strechy, ktorá sa nachádza na sklade žalovaného. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že žalovaný vykonal prvú časť dodávky - výrobu, pretože v súlade s čl. 7.3 zmluvy o dielo došlo k platbe za výrobu v sume 16 343,40 eur. Po vydaní stavebného povolenia k stavbe rodinného domu následne žalobca žalovanému oznámil, že zhotoví základovú dosku formou na základové pásy, s čím žalovaný nesúhlasil, pretože bude stavba vyhotovená v rozpore so stavebným povolením a zmluvou o dielo, ktorá počítala s vyhotovením základovej dosky systémom RFFS. Následne dňa 02.12.2022 žalobca listom odstúpil od zmluvy o dielo, pretože navrhnutú stavbu nebolo možné po konzultáciách s odborníkmi vykonať. Žalovaný vykonával výrobu eko-keramického rodinného domu na základe individuálnej objednávky klientov. O tom, že tomu tak bolo aj v prípade žalovaného, svedčil aj výňatok montážneho plánu z výrobnjej projektovej dokumentácie podľa legendy vytvorený v máji 2022, ako aj z doplnenia skutkových tvrdení žalovaným.

1.3 Súd prvej inštancie vec po právnej stránke posúdil a skonštatoval, že sa jedná o spor spotrebiteľský. Bolo preukázané, že dielo nebolo doposiaľ zhotovené, pretože nedošlo k montáži eko-keramického rodinného domu na pozemku žalobcu. Žalobca tak platne odstúpil od zmluvy o dielo v zmysle § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka s následkom, že zmluva o dielo vrátane dodatku k nej sa ruší od počiatku (§ 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka). To platí aj na prevod vlastníckeho práva k samotným dielom eko-keramického rodinného domu. Tie v dôsledku odstúpenia od zmluvy o dielo sa vrátili do vlastníctva žalovaného.

1.4 V zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádzal súd pri určení výšky nároku z ceny diela. V prvom rade sa zaoberal tým, aké práce už podľa zmluvy boli vykonané a či tieto práce nevie žalovaný použiť inak. Bolo preukázané, že žalobca v súvislosti so zmluvou vykonal prvú časť zmluvy o dielo - výrobu dielov eko-keramického rodinného domu, ktorá bola definovaná v článku 2.6 body 1 - 4 a čl. 4.1 zmluvy. To, aké diely boli vyrobené a vyvezené na pozemok žalobcu bolo preukázané v súzvu listinných dôkazov; z rozboru ceny diela (na č. I. 593 spisu), s porovnaním označenia dielcov na montážnom pláne výrobnjej projektovej dokumentácie, s poukazom na čl. 4.1 zmluvy o dielo a nepodpísaným dodacím listom v spojení s následným potvrdzujúcim emailom zo strany žalobcu, že diely eko-keramického rodinného domu boli na jeho pozemok vyvezené. Okrem 50 % väzníkov strechy, ktoré sa nachádzali na sklade žalobcu. Zároveň doplnením skutkových tvrdení na pojednávaní bolo preukázané, že už vo výrobe boli zapracované do týchto dielov doplatky za pultovú strechu, vytvorenie samostatného WC a vetracej mriežky pre WC. Vzhľadom na to súd prvej inštancie usúdil, že k výrobe dielov podľa zmluvy došlo. To, čo bolo v konečnom dôsledku na pozemok žalobcu vyvezené bolo pre posúdenie veci irelevantné; z dôvodu, že žalobca uskutočnil platbu za výrobu podľa článku 7.3 zmluvy o dielo. V tomto článku bolo pritom dohodnuté, že táto platba sa uskutoční až po ukončení výroby domu, a to bolo pre súd zásadné (z toho dôvodu nebolo potrebné vykonanie ohliadky). Žalobca pritom nepoprel účinne doplnenie skutkových tvrdení žalovaným, že doplatky, ktoré mu boli účtované, sa uskutočnili už vo výrobe.

1.5 Ťažiskom druhej časti dokazovania v spore bolo posúdenie otázky, či vyrobené diely eko-keramického rodinného domu vie žalovaný použiť inak, pre iných objednávateľov. Súd pri posudzovaní tejto otázky bral do úvahy vecnú a časovú súvislosť, ako aj špecifickosť daného materiálu. Diely domu boli vyrobené na základe požiadavky žalobcu. Diely boli teda vyrobené podľa odsúhlasenia zmluvných strán, vnútornej dispozície a orientácie pozemku žalobcu. Súd prvej inštancie sa stotožnil so stanoviskom autorov projektu, že aby sa diely mohli použiť na inú stavbu, musel by sa nájsť zákazník, ktorý by bol ochotný prevziať už žalobcom navrhnutý spôsob usporiadania domu, jeho orientácie na pozemku, vrátane vnútorných inštaláčnych rozvodov; zároveň by musel poznať riziko, že tieto diely sa určitý čas nachádzali na pozemku žalobcu a nie v sklade žalovaného. Súd prvej inštancie zohľadnil aj otázku prípadnej ceny, za ktorú by žalovaný takýto projekt vôbec predal (zľavy v rozmedzí 45 - 70 %). Bolo by zároveň z vecnej a časovej súvislosti otázne, či by žalovaný našiel takého zákazníka, ktorý by do takéhoto projektu bol ochotný vstúpiť.

1.6 Súd prvej inštancie poukázal na to, že pri zrušení zmluvy z dôvodu jej odstúpenia, sa má vychádzať z pôvodne dojednanej ceny diela. Nie z ceny obvyklej (preto súd nenariadil znalecké dokazovanie). Podporne poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 32Cdo/1063/2016 a najmä R 63/2020. Vzhľadom na to súd prvej inštancie pri vzájomnom vypoíadaní vychádzal z dohodnutej ceny za výrobu

+ doplatky, ktoré sa uskutočnili vo výrobe. Teda z vyúčtovania, ktoré si žalovaný uplatnil v podaní zo dňa 15. mája 2023 (č. I. 276) spisu v spojení s čl. 7.3 zmluvy o dielo v znení dodatku. Cena za výrobu predstavovala akontáciu v sume 8 345,59 eur s DPH + projekt základovej dosky v sume 420,- eur s DPH, + cena za výrobu v sume 16 343,40 + eur (poplatok za pultovú strechu v sume 3 090,- eur bez DPH + doplatok za vetráciu mriežku v sume 200,- eur bez DPH + doplatok za priečku samostatného WC 300,- eur + DPH, kde si žalobca uplatnil len jeden tento doplatok podľa č. I. 276 spisu) spolu doplatky v sume 4 308,- eur s DPH = 29 416,99 eur. Súd prvej inštancie odpočítal cenu za projektovú dokumentáciu k základovej doske v sume 420,- eur, ktorá bola právoplatne žalovanému priznaná v prvom rozsudku. Zostávajúca cena za výrobu tak predstavovala sumu 28 996,99 eur. Žalobca sa pôvodne domáhal zaplata sumy 59 011,58 eur. V pôvodnom rozsudku súd žalovanému v rámci započítania právoplatne priznal sumu 1 098,- eur (prepravné a cena projektovej dokumentácie k základovej doske). Predmetom sporu tak po vrátení veci odvolacím súdom ostalo 57 913,58 eur. V konaní ostalo nesporné, že žalobca zaplatil žalovanému na základe právoplatného platobného rozkazu sumu 1 375,10 eur. Zo zostatku nároku v sume 56 538,48 eur potom súd prvej inštancie odpočítal priznané náklady žalovaného v sume 28 996,99 eur. Žalovaný tak bol povinný žalobcovi vydať bezdôvodné obohatenie presahujúce rámec oprávnených nákladov žalobcu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka (z právneho dôvodu, ktorý odpadol) v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka v sume 27 541,49 eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

1.7 Súd prvej inštancie v rámci započítania nepriznal žalovanému uplatnené náklady za vypracovanie projektu pre stavebné povolenie a dielenskej projektovej dokumentácie za výrobu v sume 10 780,20 eur (viď č. I. 276 spisu), pretože to nebolo predmetom zmluvnej ceny za dielo. Aj podľa slov žalovaného, cena za vypracovanie týchto projektových dokumentácií bola zahrnutá v celkovej cene za dielo.

1.8 Žalovaný sa v súvislosti s plnením pohľadávky žalobcu dostal do omeškania počnúc dňom nasledujúcim po uplynutí lehoty piatich dní na plnenie stanovenej v odstúpení od zmluvy. To bolo žalovanému doručené dňa 2. decembra 2022. Od 8. decembra 2022 sa tak dostal žalovaný do omeškania. Žalobcovi ako veriteľovi vzniklo v súvislosti s omeškaním žalovaného právo požadovať zákonný úrok z omeškania.

1.9 O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol rozdelením pomeru úspechu strán sporu vo veci podľa § 255 ods. 2 CSP, avšak z celého pôvodne uplatneného nároku v sume 59 011,58 eur, pretože došlo odvolacím súdom k zrušeniu výroku súdu o náhrade trov konania. Žalobca bol v spore úspešný v rozsahu 46,67 % z celkového nároku. Žalovaný bol úspešný v rozsahu 53,33 %. Keďže rozdelenie úspechu žalovaného od úspechu žalobcu by bolo nepatrné, súd žiadnej zo strán sporu nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti rozsudku podal žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu odvolanie, a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e), f), h) CSP, pričom z obsahu odvolania vyplýva, že žalobca napáda rozsudok v celom rozsahu a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel. Žalobca odvolanie koncipoval do nasledujúcich námietok.

2.1 Tvrdil, že nebolo pred súdom preukázané, či boli všetky dielce (prefabrikáty) reálne vyrobené; povinnosť zaplatiť má len za tie, ktoré boli reálne vyrobené. Argument súdu, že uhradením faktúry za výrobu bola preukázaná výroba dielcov, považoval za nesprávny; zdôraznil, že vystavenú faktúru musel zaplatiť, keďže sa nechcel dostať do omeškania. V tomto smere vytkol nesprávne vyhodnotenie dôkazu, t. j. dodacieho listu/protokolu o prevzatí a nevykonanie dôkazu, t. j. obhliadku vyvezených prefabrikátov.

2.2 Za nesprávny považoval záver, že prefabrikáty boli vyrobené na mieru a tvrdil, že ich môže žalovaný použiť inak (predať). Argumentoval, že rozmery okenných otvorov na prefabrikátoch nezodpovedali zadaným rozmerom, rovnako umiestnenie krbu, a že nedošlo k tvorbe rozvodov, a teda sa nejednalo o individuálnu výrobu, pre ktorý dôvod by žalovaný nevedel prefabrikáty predať. Ak súd považoval dielenskú, resp. realizačnú dokumentáciu za determinujúci doklad o výrobe prefabrikátov, tak si ju mal vyžiadať, resp. predložiť. Uvedené podľa žalobcu preukazuje, že prefabrikáty neboli určené jemu, resp. na mieru; čo by preukázala obhliadka. Za okolnosť sťažujúcu prípadný predaj nepovažoval skutočnosť, že prefabrikáty sú dlhodobo uložené na jeho pozemku. Dodal, že z predložených inzerátov vyplýva, že žalovaný zvykne predávať prefabrikáty, pričom nie je rozhodujúce, že tak musí konať so zľavou; v tomto smere spochybnil vyhodnotenie dôkazu, t. j. výsluch svedkyne A..

2.3 Nesúhlasil so spôsobom určenia výšky náhrady za vykonané práce, keď súd vychádzal z pôvodne dojednanej ceny; v tomto smere neakceptoval odkaz na judikát R 63/2020. Bol názoru, že má povinnosť nahradiť maximálne účelne vynaložené náklady, ktoré žalovaný mal s výrobou prefabrikátov a cenu za vykonané práce. Nemá povinnosť nahradiť cenu dohodnutého plnenia v zmluve o dielo. Náhrada vykonaných prác tak má pozostávať iba s reálnych nákladov, ktoré žalovaný mal s výrobou prefabrikátov,

t. j. cena za materiál a pomerná výška mzdových nákladov. Do sumy za vykonané práce nie je možné započítať ušlý zisk. V tomto smere predložil súdu prvej inštancie dve cenové ponuky na výrobu prefabrikátov inými spoločnosťami (9 203,10 eur a 8 517,15 eur), čo má preukázať, že hodnota, ktorú si žalovaný vyčíslil je nadhodnotená; súd prvej inštancie však tieto dôkazy nevykonal, a to ani znalecké dokazovanie za účelom určenia hodnoty prefabrikátov v čase ich výroby.

2.4 Namietol, že súd prvej inštancie žalovanému zarátal náklady vo výške 4 308,- eur s DPH duplicitne, pretože tieto už boli zarátané v konečnej cene diela. V tomto smere vytkol, že položka za stavbu priečky samostatného WC nie je v zmluve o dielo nikde uvedená.

2.5 Tvrdil, že súd nesprávne zarátal akontáciu v sume 8 345,59 eur. Nesúhlasil s tým, aby bolo akontácia braná ako samostatná položka ceny za výrobu prefabrikátov, a to z dôvodu, že akontácia slúži podľa bodu 7.3 zmluvy o dielo len ako preddavok na zabezpečenie prípravy diela.

2.6 Žalobca k podanému odvolaniu priložil „tabuľku s cenami potvrdzujúcu navýšenie ceny prefabrikátov“ označenú ako dôkaz.

3. Proti rozsudku podal odvolanie aj žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, a to z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. d), h) CSP, pričom z obsahu odvolania vyplýva, že žalovaný napáda rozsudok vo výroku I. a III. a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v znení odvolacieho petitu. Žalovaný odvolanie koncipoval do nasledujúcich námietok.

3.1 Tvrdil, že mu mali byť zarátané aj náklady súvisiace so zhotovením projektovej dokumentácie pre stavebné konanie a dielenskej dokumentácie vo výške 10 780,20 eur, ako aj náklady na prevoz dielcov v zostatkovej cene 959,88 eur. Za arbitráry považoval záver súdu, v zmysle ktorého, ak cena za dokumentáciu a dopravu, ako cenová položka, nemá svoj odraz v zmluve o dielo, i keď bola zahrnutá v celkovej cene o dielo, potom nie je možné zhotoviteľovi tieto práce zohľadniť; ide o podnikateľské riziko. V tomto smere namietol, že súd si protirečí pri vyhodnocovaní dôkazov, keď na jednej strane niektoré skutočne náklady (napr. na prepravu) uznal, hoci tiež neboli položkovito rozpísané v zmluve o dielo, a iné náklady (napr. na zhotovenie projektovej dokumentácie) neuznal s odôvodnením, že ide o podnikateľské riziko; súd tak nesprávne interpretoval a aplikoval ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vo svetle vyššie uvedeného tvrdil, že súd pochybil, ak mu nepriznal nárok v celkovej výške 11 740,08 eur.

3.2 Tvrdil, že nie je možné priznať žalobcovi úrok z omeškania, keďže nebola do právoplatného rozhodnutia súdu ustálená výška sumy, ktorú by mal vrátiť žalobcovi.

4. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý uviedol, že vo vzťahu k povahe sporu nebolo potrebné skúmať či vyrobené prefabrikáty boli, alebo neboli vyvezené na pozemok žalobcu. Podstatné bolo len skúmanie či boli vyrobené; čo bolo preukázané. Zdôraznil, že prefabrikáty boli na pozemok žalobcu vyvezené 18. augusta 2022 a v auguste 2025 to budú tri roky a počas tejto doby už vzhľadom na poveternostné podmienky nemožno vylúčiť ani ich mechanické poškodenie. Odvolanie žalovaného preto považoval za nedôvodné.

5. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorý uviedol, že s odvolaním žalovaného nesúhlasí. Dodal, že náklady na projektovú dokumentáciu, ako aj náklady na prevoz prefabrikátov, nikdy nemal znášať, keďže tieto služby boli už zahrnuté v celkovej hodnote diela v zmysle zmluvy o dielo. Sám žalovaný uviedol, že projektovú dokumentáciu klientom osobitne neúčtuje, keďže je už súčasťou ceny diela. Uvedené náklady nepovažoval za účelne vynaložené náklady v zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poznamenal, že uznaná suma vo výške 678,- eur vyfakturovaná spoločnosťou Q. I. bola právoplatne uznaná už predošlým rozsudkom prvoinštančného súdu zo dňa 14. júna 2023 č. k. 16Csp/16/2023–370, čo znamená, že o tejto sume súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nerozhodoval a odôvodnenie uznania tejto sumy za účelne vynaložené náklady žalovaného je odlišné. Túto skutočnosť súd prvej inštancie uviedol aj v bode 29. a 30. odôvodnenia napadnutého rozsudku. K úrokom z omeškania uviedol, že právo na úroky z omeškania nesporne vzniká momentom omeškania a nie ustálením výšky dlhovanej sumy.

6. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadril žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu (odvolacia replika), v znení doplnujúceho podania zo dňa 25. februára 2025, ktorý nad rámec argumentov produkovaných v podanom odvolaní neuviedol už žiadne ďalšie relevantné skutočnosti či argumenty.

7. K odvolacej replike žalovaného sa vyjadril žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu (odvolacia duplika), ktorý nad rámec argumentov produkovaných vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že

prefabrikáty neboli žiadnym spôsobom mechanicky poškodené, dokonca sám investoval do nových fólií, aby ich riadne prekryl. Zdôraznil, že je to žalovaný, kto si odmieta prefabrikáty odviezť.

8. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, (ďalej len „odvolací súd“) podľa ustanovenia § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v prvom rade skúmal splnenie podmienok prípustnosti odvolania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu smerujúce proti výroku I. rozsudku súdu prvej inštancie je potrebné podľa ust. § 386 písm. b) v spojení s ust. § 359 CSP odmietnuť z dôvodu, že odvolanie podala neoprávnená osoba.

9. Podľa § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

10. Podľa § 359 CSP, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

11. Podľa § 386 písm. b) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané neoprávnenou osobou.

12. Odvolací súd uvádza, že ust. § 386 písm. a) až d) CSP predstavuje procesné podmienky prípustnosti odvolania; a v prípade, že ktorákoľvek z uvedených podmienok prípustnosti nie je splnená, odvolací súd bez toho, aby vykonal meritórny odvolací prieskum napadnutého rozhodnutia, odvolanie v zmysle ust. § 386 CSP odmietne.

13. Z obsahu odvolania žalobcu vyplýva, že odvolanie smeruje proti napadnutému rozsudku v celom rozsahu (výrok I. až III.). Výrokom I. napadnutého rozsudku bolo žalobe žalobcu v časti vyhovené. V tomto smere odvolací súd poukazuje na ust. § 359 CSP, ktoré výslovne obmedzuje právo strany podať odvolanie ak rozhodnutie, eventuálne konkrétny výrok rozhodnutia, nebolo vydané v jej neprospech. Rozhodujúcim meradlom pri posudzovaní či sa rozhodlo v neprospech strany je porovnanie petitu posledného procesného úkonu urobeného stranou v priebehu konania na súde prvej inštancie s výrokovou časťou rozhodnutia súdu prvej inštancie. Navzájom sa porovnáva ich obsah a rozsah v tom zmysle, či výrok rozhodnutia znevýhodňuje stranu. Aby bolo rozhodnutie vydané v neprospech strany postačuje, ak bola strane spôsobená aj len nepatrná ujma na jej právach. Táto ujma však musí objektívne existovať. Nestačí len subjektívne presvedčenie strany, že jej bola spôsobená ujma. Ujma objektívne existuje vtedy, ak sa môže zlepšiť postavenie strany, t. j. ak sa môže dosiahnuť náprava tejto ujmy, ak aj nie v plnom rozsahu, tak hoci aj len čiastočne, a to zmenou alebo zrušením rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom alebo súdom prvej inštancie v rámci autoremedúry.

14. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa domáha vydania bezdôvodného obohatenia od žalovaného vo výške 59 011,58 eur so zákonným úrokom z omeškania. Súd prvej inštancie výrokom I. napadnutého rozsudku žalobe vyhovel čiastočne tak, že „žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 27 541,49 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 27 541,49 eur od 8. decembra 2022 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku“. Výrok I. napadnutého rozsudku v porovnaní so žalobným petitom objektívne nepredstavuje procesnú ujmu na strane žalobcu, pretože v uvedenej časti bolo rozhodnuté v súlade so žalobným petitom, hoci i len z časti. Naopak, procesná ujma vznikla na strane žalobcu výrokom II. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti zamietol, ktorého zmena, príp. zrušenie by bolo objektívne spôsobilé zlepšiť právne postavenie žalobcu v spore. Odvolací súd poznamenáva, že výrok I. a II. napadnutého rozsudku nevystupujú voči sebe v postavení závislých výrokov. Odvolací súd konštatuje, že výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd čiastočne žalobe vyhovel, nie je výrokom, ktorého právne následky by v nadväznosti na obsah žalobného nároku predstavovali ujmu vo sfére právneho postavenia žalobcu, resp. na jeho právach uplatnených žalobou, a preto odvolací súd odvolanie žalobcu smerujúce voči výroku I. napadnutého rozsudku v zmysle ust. § 359 CSP v spojení s § 386 písm. b) CSP odmietol.

15. Odvolací súd ďalej po zistení, že odvolanie žalobcu v zostávajúcej časti (proti výroku II. a III.), ako aj odvolanie žalovaného je prípustné, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP „a contrario“ rozsudok okresného súdu vo výroku I. a II. podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správny, vo výroku III. podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

16. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

17. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

18. Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu dôvodov podaných odvolaní (§ 379 a § 380 CSP), po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci samej na základe vykonaného dokazovania v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval skutkový stav veci správne, so skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa odvolací súd stotožňuje a v zmysle § 383 CSP je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie dôkazy vykonané v konaní vyhodnotil podľa § 191 ods. 1 CSP a rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má všetky náležitosti v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd uvádza, že odvolatelia v podanom odvolaní neuviedli žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu či zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie (vo veci samej); neboli naplnené procesné predpoklady pre postup v zmysle ust. § 384 ods. 1 až 3 CSP v spojení s ust. § 366 CSP, a preto pri rozhodovaní o veci vychádzal odvolací súd zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu, žalovaného a odvolacie dôvody uvedené v podaných odvolaniach, na základe preskúmania veci, dospel odvolací súd k záveru, že podané odvolanie žalobcu ako aj žalovaného nie je dôvodné, nemožno mu vyhovieť. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v merite veci považuje za vecne správne. Po preskúmaní veci nezistil odvolací súd žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok. Z uvedených dôvodov preto rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci ako vecne správny potvrdil, a keďže s odôvodnením napadnutého rozsudku v merite veci sa stotožňuje, na tieto dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP odkazuje, pričom k relevantným námietkam odvolateľom v podaných odvolaniach v súlade s ustanovením § 387 ods. 3 CSP uvádza nasledovné.

19. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplata sumy 59 011,58 eur titulom bezdôvodného obohatenia. V konaní nie je sporným, že žalobca (objednávateľ) so žalovaným (zhotoviteľom) uzatvorili zmluvu o dielo, predmetom ktorej bola výroba a montáž domu na pozemku žalovaného. V priebehu realizácie diela došlo k odstúpeniu od zmluvy v zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca ku dňu účinnosti odstúpenia od zmluvy zaplatil titulom (zrušenej) zmluvy o dielo žalovanému 59 011,58 eur. V zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka platí osobitný režim vyporiadania, v rámci ktorého zhotoviteľovi patrí náhrada za vykonané práce, ak ich výsledok nemôže použiť inak; patrí mu tiež náhrada za účelne vynaložené náklady. V konaní zostala sporná otázka, ktoré práce boli žalovaným zrealizované (prefabrikáty), možnosť ich upotrebenia žalovaným, ako aj ich ocenenie v rámci do úvahy prichádzajúcej refundácie.

20. Odvolací súd posúdil podané odvolanie žalobcu podľa obsahu a vyabstrahoval relevantnú procesnú odvolaciu argumentáciu žalobcu do roviny námietky (odvolacieho dôvodu) nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci, s ktorými sa bude v danom poradí v rámci odvolacieho prieskumu odvolací súd ďalej zaoberať.

21. V rozsahu odvolacieho dôvodu nesprávnych skutkových zistení žalobca argumentoval, že nebola v konaní preukázaná výroba prefabrikátov a ich transport. V tomto smere vytkol o. i. nevykonanie ním navrhovaného dôkazu - obhliadku vyvezených prefabrikátov na jeho pozemku. Ďalej namietol nesprávne hodnotenie dôkazov a v nadväznosti na to prijatý skutkový záver o atypickosti vyrobených prefabrikátov a ich likvidite (upotrebitelnosti). Záver o hodnote vyrobených prefabrikátov považoval za nedostatočný v spojení s námietkou, že súd odmietol vykonať ním navrhnuté dôkazy (cenové ponuky a znalecké dokazovanie) za účelom preukázania skutočnej ceny prefabrikátov. V poslednom rade namietol nesprávne hodnotenie dôkazov, na základe čoho tvrdil, že započítanie cenovej položky „stavby priečky samostatného WC“ nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Žalobca v rámci podaného odvolania predložil „tabuľku s cenami potvrdzujúcimi navýšenie ceny prefabrikátov“, označenú ako dôkaz.

22. K odvolaciemu dôvodu viažucim sa k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že citovaný odvolací dôvod je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti

oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP, a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán sporu nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu, alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálnej vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 191 až § 194 CSP. Odvolací súd konštatuje, že takéto nedostatky v postupe okresného súdu neboli zistené.

23. K vyššie uvedeným (skutkovým) námietkam odvolací súd uvádza, že prijatiu záveru o zistenom skutkovom stave predchádza zistenie jednotlivých čiastkových (dielčích) skutkových zistení založených na vykonaných dôkazoch. Proces tvorby skutkového stavu je z právnej logiky veci determinovaný predbežným právnym názorom konajúceho súdu, ktorý tak jeho tvorbu podmieňuje naplneniu hypotézy hmotnoprávnej normy, o aplikácii ktorej sa v prejednávanej veci rozhoduje. V rámci odvolacieho prieskumu je potrebné zamerať sa na tie konkrétne skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke. Z uvedeného je zrejmé neoddeliteľná miera korelácie medzi právnym posúdením veci a zisteným skutkovým stavom.

24. Súd prvej inštancie v tomto smere správne vychádzal z ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktoré stanovuje, že pre prípad odstúpenia od zmluvy je objednávateľ povinný zaplatiť zhotoviteľovi sumu pripadajúcu na hodnotu už vykonaných prác, ak výsledok týchto prác nemôže zhotoviteľ použiť inak; tu je potrebné vychádzať predovšetkým z ceny diela. Pojem „použiť inak“ treba vnímať v tom význame, že zhotoviteľ už nemôže výsledok prác poskytnúť tretej osobe, či ako základ ďalšieho diela, alebo nemá možnosť predať vec, či inak upotrebiť. Objedávateľ je tiež povinný nahradiť zhotoviteľovi účelne vynaložené náklady, ktorými treba rozumieť priame náklady spojené s odstúpením objednávateľa od zmluvy, na ktoré má zhotoviteľ nárok bez ohľadu na to, či výsledok už vykonaných prác môže použiť inak.

25. Súd prvej inštancie, v súlade s prijatým právnym názorom, sa v rámci kreovania skutkového stavu správne v prvom rade zameril na zistenie, aké práce boli vykonané a či ich výsledok môže žalovaný použiť inak. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca vykonal prvú časť zmluvy o dielo – výrobu dielov (prefabrikátov), nakoľko v súlade s čl. 7.3 zmluvy o dielo došlo k platbe za výrobu v sume 16 343,40 eur. Dodal, že žalobca dňa 18. augusta 2022 potvrdil dodanie prefabrikátov na jeho pozemok, a i keď nepotvrdil dodací list, tak položky na dodacom liste sa zhodovali s dielmi v zmysle montážneho plánu výrobnéj projektovej dokumentácie a rozboru zmluvnej ceny diela, ktorý mal odraz v čl. 4.1 zmluvy o dielo, okrem polovice väzníkov pultovej strechy, ktorá sa nachádza na sklade žalovaného. Uvedený skutkový záver má svoju oporu vo vykonaných dôkazoch, t. j. rozboru ceny diela (čl. 593), s porovnaním označenia dielcov na montážnom pláne výrobnéj projektovej dokumentácie (ako súčasť odborného posúdenia o nepoužiteľnosti prefabrikátov č. I. 563), poukazom na čl. 4.1 zmluvy o dielo, nepodpísaným dodacím listom v spojení s následným potvrdzujúcim e-mailom žalobcu, že diely boli na jeho pozemok vyvezené; okrem 50 % väzníkov strechy, ktorá sa nachádza v sklade žalovaného. Za nesporné považoval súd prvej inštancie tvrdenie, že už vo výrobe boli zapracované do daných dielov (prefabrikátov) doplatky za pultovú strechu, vytvorenie samostatného WC a vetracej mriežky pre WC. Súd prvej inštancie vychádzal z úsudku, že k výrobe dielov podľa zmluvy došlo, i keď žalobca namieta, že nevie aké časti boli na jeho pozemok vyvezené; v nadväznosti na čo súd prvej inštancie skonštatoval, že otázka čo konkrétne bolo na pozemok žalobcu vyvezené je pre podstatu veci irelevantná, a to z dôvodu, že žalobca riadne zaplatil za výrobu podľa čl. 7.3 zmluvy o dielo, v ktorom článku bolo uvedené, že táto platba sa uskutoční až po ukončení výroby domu. Z uvedeného dôvodu považoval súd prvej inštancie vykonanie dôkazu (obhliadky) za nadbytočné. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že vyššie vymedzené relevantné skutkové závery zistené a prijaté súdom prvej inštancie zodpovedajú vykonaným dôkazom v zmysle ust. § 191 CSP a tvoria dostatočný skutkový základ pre prijaté právne závery, poskytujú dostatočné dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie ďalšie dôkazy nevykonal, a preto odvolací súd posúdil námietky žalobcu o nepreukázaní výroby dielov a ich transportu ako nedôvodné.

26. Pre zodpovedanie otázky, či možno diely použiť inak, súd prvej inštancie zisťoval (a)typickosť vyrobených dielov a možnosť ich likvidity, resp. upotrebitelnosti žalovaným; úsudok o atypickosti vyrobených dielov je totiž viazaný k úvahe o možnosti ich následného upotrebenia (predaja) žalovaným.

Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalovaný vykonával dielo na základe individuálnej objednávky žalobcu, o čom svedčil aj výňatok montážneho plánu z výrobnéj projektovej dokumentácie podľa legendy vytvorený v máji 2022, ako aj z doplnenia skutkových tvrdení žalovaného. Odvolací súd dodáva, že pre záver o individualite projektu, v nadväznosti na záver o atypickosti vyrobených dielov, svedčia skutkové závery zistené súdom prvej inštancie, že zhotovenie diela (domu) v zmysle zmluvy o dielo vychádzalo z individuálneho projektu, pričom nebolo sporným, že na dieloch boli vo fáze výroby vykonané dodatočné práce (tzv. doplatky), čo v kontexte výsledkov dokazovania podporuje záver o atypickosti vyrobených dielov. V nadväznosti na to súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný predáva zo skladových zásob rodinné domy; ide o prípady, kedy po výrobe nedošlo k samotnej realizácii diela. Tieto výrobky potom žalovaný predáva so zľavou od 45 % až 70 %. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že diely boli vyrobené podľa odsúhlasenia zmluvných strán, vnútornej dispozície a orientácie pozemku žalobcu a v tejto nadväznosti sa stotožnil so stanoviskom autorov projektu (č. l. 563), v ktorom sa uvádzalo, že aby sa mohli diely použiť na inú stavbu, musel by sa nájsť zákazník, ktorý by bol ochotný prevziať už žalobcom navrhnutý spôsob usporiadania domu. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že od roku 2022 sú diely uložené na pozemku žalobcu. Súd v tomto smere skonštatoval, že sa nejedná o bežný stavebný materiál, ktorý sa dá použiť na bežnej stavbe rodinného domu. Z výsluchu svedkyne A. mal súd prvej inštancie verifikované, že predaj dielov rodinného domu, ktoré už boli vyvezené na pozemok zákazníka, nie je obvyklý. V nadväznosti na uvedené odvolací súd konštatuje, že vyššie vymedzené relevantné skutkové závery zistené a prijaté súdom prvej inštancie zodpovedajú vykonaným dôkazom v zmysle ust. § 191 CSP a tvoria dostatočný skutkový základ pre prijaté právne závery, poskytujú dostatočné dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie ďalšie dôkazy nevykonal (pozri najmä bod 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Ako nedôvodnú námietku hodnotí odvolací súd tvrdenie žalobcu, že súd prvej inštancie si mal osobitne vyžiadať predloženie realizačnej dokumentácie ak ju považoval za kľúčový dôkaz, pretože len skutočnosť, že jej relevantná časť, z ktorej súd vychádzal, tvorila súčasť odborného posúdenia (č. l. 563), sama o sebe neznižuje dôkaznú silu, ktorú tomuto dôkazu súd prvej inštancie priznal; a to aj v spojení s tým, že žalobca účinným spôsobom vierohodnosť (dôkaznú silu) realizačnej dokumentácie nespochybnil. Z uvedených dôvodov odvolací súd posúdil námietky žalobcu o nepreukázaní výroby dielov na mieru a ich upotrebitelnosti ako nedôvodné.

27. Vo vzťahu k námietke o nesprávne určenej hodnote dielov v spojení s námietkou nevykonania navrhovaných dôkazov odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne vychádzal pre potrebu zistenia sumy za vykonané práce z ceny pôvodne dohodnutej v zmluve o dielo. Detailnejšie sa s touto argumentáciou zaoberá odvolací súd v rámci námietok nesprávneho právneho posúdenia (pozri bod 39. a 40. odôvodnenia tohto rozsudku). Vo väzbe na prijatý právny názor súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého dospel k správnym skutkovým záverom, keď zároveň v odôvodnení napadnutého rozsudku poskytol dostatočné dôvody, pre ktoré odmietol v tomto smere vykonať ďalšie navrhnuté dôkazy (pozri najmä bod 13. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Z uvedených dôvodov odvolací súd posúdil predmetnú námietku žalobcu ako nedôvodnú. Osobitne k námietke žalobcu, že započítanie cenovej položky „stavby priečky samostatného WC“ nemá oporu vo vykonaných dôkazoch odvolací súd uvádza, že predmetná položka má svoj odraz v zmluve o dielo, resp. v bode 7.2 dodatku, a preto hodnotí aj túto námietku ako nedôvodnú.

28. K prostriedku procesného útoku žalobcu produkovaného v rámci podaného odvolania (dôkaz – tabuľka s cenami potvrdzujúcimi navýšenie ceny prefabrikátov) odvolací súd uvádza, že ide o taký prostriedok procesného útoku žalobcu, ktorý v štádiu prvoinštančného konania ako prostriedok procesného útoku nepoužil.

29. Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

30. Podľa § 150 CSP, strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

31. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené

včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

32. Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

33. Podľa ustanovenia § 154 CSP, prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

34. Odvolací súd poukazuje na to, že podľa Civilného sporového poriadku môže súd zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, resp. môže prihliadať iba na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany vrátane hmotnoprávných námietok, ktoré strany sporu uplatnili v konaní pred súdom. Proces dokazovania je teda v právnej úprave obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, dôsledne rešpektujúc princíp kontradiktórnosti sporového konania, ako aj na koncentračnej zásade. Odvolací súd uvádza, že zákonná koncentrácia konania v zmysle § 154 CSP predstavuje objektívnu časovú hranicu pre uplatnenie prostriedkov procesného útoku a prostriedkov procesnej obrany, ktorá môže byť ešte sprísnená uplatnením sudcovskej koncentrácie v zmysle § 153 CSP.

35. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca až v podanom odvolaní použil uvedený prostriedok procesného útoku. Pokiaľ teda žalobca až v štádiu odvolacieho konania vzniesol návrh na vykonanie dôkazu – „tabuľka s cenami potvrdzujúca navýšenie ceny prefabrikátov“, tento uplatnil oneskorene. Odvolací súd, v zmysle vyššie uvedeného, tak na vymedzenú formu procesného útoku žalobcu v zmysle § 150 ods. 1 v spojení s § 366 CSP neprihliadol. Odvolací súd uvádza, že žalobca v podanom odvolaní riadne netvrdil a ani nepreukázal žiadne skutočnosti, vyplývajúce z ustanovenia § 366 CSP, ktoré by eventuálne pripúšťali túto formu procesného útoku ako prípustnú novotu v odvolacom konaní. Žalobcovi bol v zmysle prejednacej zásady (pozri sp. zn. I. ÚS 24/2019 zo dňa 9. júna 2020) vytvorený objektívny procesný priestor na oboznámenie sa s predbežným právnym názorom konajúceho súdu a za týmto účelom nebola žalobcovi znemožnená realizácia jeho procesných práv v podobe produkovania prostriedkov procesného útoku v prvoinštančnom konaní. Z uvedených dôvodov prijal odvolací súd záver, že žalobca nesplnil predpoklady v zmysle ust. § 366 CSP, a preto na novoty v odvolacom konaní odvolací súd nemohol prihliadnuť.

36. V rozsahu odvolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci žalobca argumentoval nesprávnosťou záveru súdu prvej inštancie, že diely žalovaný nevie použiť inak (upotrebiť); bol názoru, že pre vec je rozhodujúca skutočnosť, že žalovaný zvykne nepoužité diely predávať, bez ohľadu na cenovú reláciu. Nesúhlasil so spôsobom určenia náhrady, resp. ceny za vykonané práce; v tomto smere neakceptoval odkaz na judikát R 63/2020. Bol názoru, že má povinnosť nahradiť maximálne účelne vynaložené náklady, ktoré žalovaný mal s výrobou prefabrikátov a cenu za vykonané práce. Nemá povinnosť nahradiť cenu dohodnutého plnenia v zmluve o dielo, keď do sumy za vykonané práce nie je možné započítať ušlý zisk. Tvrdil, že súd prvej inštancie zarátal náklady vo výške 4 308,- eur s DPH duplicitne, pretože tieto už boli zarátané v konečnej ciele diela. V závere namietol, že súd nesprávne zarátal akontáciu v sume 8 345,59 eur, pretože tá slúžila podľa bodu 7.3 zmluvy o dielo len ako preddavok na zabezpečenie prípravy diela.

37. Nesprávnym právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnou otázkou je aj posúdenie toho, či určitý skutkový stav možno podriaďiť pod konkrétnu právnu normu. Vyhodnotenie skutkových okolností prejednávanej veci v nadväznosti na záver súdu, či je žalobný nárok (ne)dôvodný, možno tiež v tomto ohľade vnímať ako záver právny, pretože

právne otázky netvoria len abstraktne formulované právne vety bez vzťahu na konkrétny skutkový stav (pozri III. ÚS 61/2022). Odvolací súd konštatuje, že takéto nedostatky v postupe okresného súdu neboli zistené.

38. Námietku žalobcu, v zmysle ktorej má žalovaný možnosť výsledok prác použiť inak, resp. predať, hodnotí odvolací súd ako nedôvodnú a zhodne s názorom súdu prvej inštancie konštatuje, že v zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je možné pre záver o možnosti upotrebenia výsledku prác žalovaným vychádzať len zo všeobecného predpokladu, že diely môžu byť v budúcnosti predané. Pre záver o upotrebitelnosti výsledku vykonaných prác v zmysle predmetného ustanovenia zákona sa vyžaduje komplexné posúdenie všetkých do úvahy prichádzajúcich kritérií, ktoré v súhrne poskytnú hodnoverný záver o tom, či zhotoviteľ (vzhľadom na technickú špecifickosť vykonaných prác, štádium zhotovenia, prípadne riziko poškodenia, trhovú lukrativitu výsledku prác a predmet obchodnej činnosti zhotoviteľa), má možnosť upotrebiť (predať) výsledok prác spôsobom, ktorý vzhľadom na jeho obvyklú činnosť nepredstavuje neprimerane vysoké riziko. Súd prvej inštancie v tomto smere zistený skutkový stav správne podriadil pod ustanovenie § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k správnym záverom, keď skonštatoval, že výsledok prác (diely) nie je možné použiť ako základ diela pre iného zákazníka. Zároveň daný výsledok prác nie je možné predať obvyklým spôsobom, a to i napriek tomu, že bolo preukázané, že žalovaný ojedinele zvykne predávať nepoužité prefabrikáty, ktoré však neboli vyvezené z jeho skladov, a aj to len so zľavou pohybujúcou sa v rozmedzí 45 % až 70 %, resp. za ceny, ktoré sú výsledkom, tzv. procesu „damage management“ (minimalizácie strát). Súd prvej inštancie vzal do úvahy vecnú a časovú súvislosť, ako i špecifickosť materiálu (dielov), ktoré sa od r. 2022 nachádzajú na pozemku žalobcu a dospel k správne záveru, že výsledok prác nemožno použiť, resp. upotrebiť inak, za ktoré tak žalovanému (zhotoviteľovi) prináleží náhrada.

39. Žalobca namietol spôsob určenia náhrady, resp. ceny za vykonané práce; judikát R 63/2020 považoval za neaplikovateľný na danú vec. Predmetnú námietku považuje odvolací súd za nedôvodnú a uvádza, že bez ohľadu na obchodnoprávnu povahu veci, z ktorej predmetný judikát vychádza, je potrebné daný judikát hodnotiť aj v jeho interpretačnej rovine, ktorou disponuje. Aj keď pre rozdielnosť právnej úpravy nie sú právne závery v danom judikáte pre konajúci súd v predmetnej veci záväzné, nie je vylúčené, aby daný judikát slúžil ako interpretačná pomôcka. Odvolací súd poznamenáva, že predmetný judikát mal svoj právny základ, obdobne ako aj prejednávaná vec, v povahe relutárnej náhrady. Predmetný judikát mal ambíciu nájsť spravodlivú mieru určenia výšky relutárnej náhrady, ktorú odvodil od ceny dohodnutej v zmluve (od ktorej bolo odstúpené), pričom ako zákonný a spravodlivý výklad prijal argument, v zmysle ktorého; „je rozhodujúce vychádzať z autonómie vôle zmluvných strán, keďže jedine zohľadnením vôle zmluvných strán pri uzatváraní záväzku možno predísť negatívnym dôsledkom, ktoré by mohli niektorú zo strán postihnúť pri uprednostnení iného kritéria [napr. pri uprednostnení trhovej (obvyklej) hodnoty plnenia]“. Odvolací súd uvádza, že integračnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov je princíp spravodlivosti, ktorý je vyjadrený aj v predmetnom judikáte (R 63/2020). To znamená, že ak osobitná právna úprava prejednávaného právneho inštitútu (§ 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka), t. j. jeho miera zákonnosti nevylučuje prijatie argumentácie najvyššieho súdu použitej v danom judikáte, potom ani niet žiadneho legitímneho dôvodu, pre ktorý by súd v prejednávanej veci nemohol podporne použiť obdobnú argumentáciu pre zdôvodnenie svojho prijatého právneho záveru. V nadväznosti na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že ak súd prvej inštancie pre určenie sumy pripadajúcej na práce už vykonané vychádzal z pôvodne dohodnutej ceny v zmluve o dielo, sledujúc tak rešpektovanie konsenzu vôle strán, jeho závery nie sú výsledkom nesprávneho právneho posúdenia. V konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by zdôvodnili uprednostnenie iného kritéria ocenenia, napr. cenou obvyklou (trhovou). V tomto duchu odvolací súd k tvrdeniu žalobcu, že cena za vykonané práce nemá zahŕňať ušlý zisk uvádza, že pojem „suma za vykonané práce“ je potrebné vo všeobecnosti vnímať ako vyjadrenie dvoch základných zložiek, a to zložky výrobných nákladov (napr. materiál, cena práce...) a marže (kladná alebo záporná; vzhľadom na podnikateľské riziko). Marža a zisk nie sú synonymum. Objektívne najbližším vyjadrením tejto ceny je zmluvná cena ako výsledok (konsenzus) strán v rámci fungovania trhového mechanizmu. Uvedená premisa má svoje opodstatnenie, ako značil už najvyšší súd v citovanom judikáte, v tom, aby dodatočné ocenenie prác nespravodlivým spôsobom nezaviazovalo dotknutú stranu na refundáciu ceny prác v takých rozdielnych cenových reláciách od relácii dojednaných v zmluve, pre ktoré by v danom čase nemusela byť ochotná dotknutá strana do záväzkového vzťahu vôbec vstúpiť. Z uvedeného dôvodu považuje odvolací súd aj námietku žalobcu vyjadrujúcu názor na to, čo má suma za vykonané práce zahŕňať, ako nedôvodnú.

40. Námietku žalobcu, že súd zarátal náklady vo výške 4 308,- eur s DPH duplicitne, pretože boli už zarátané v konečnej cene diela, a tiež, že súd nesprávne zarátal ako samostatnú položku sumu akontácie, hodnotí odvolací súd ako nedôvodnú. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že súd prvej inštancie pri vypořádání v zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka správne vychádzal z dohodnutej ceny za výrobu a doplatky, ktoré sa uskutočnili vo výrobe; čo mal preukázané z vyúčtovania (č. l. 276) v spojení s čl. 7.3 zmluvy o dielo v znení dodatku. Suma 4 308,- eur predstavuje sumu doplatkov, ktoré boli zrealizované v procese výroby, ako bolo nesporne preukázané, a ktorých cenové (zmluvné) ohodnotenie má svoj osobitný a aj následný odraz v zmluve o dielo v znení dodatku. Z uvedeného dôvodu tak odvolací súd nepovažuje námietku žalobcu o duplicitne zaúčtovania za dôvodnú; a to i s poukazom na dôvody, pre ktoré súd nepriznal žalovanému náhradu za tie práce (náklady), ktoré nemali svoj osobitný cenový odraz v zmluve o dielo. K námietke o zarátaní akontácie v sume 8 345,59 eur s DPH odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie priznal žalovanému náhradu len za tie práce, ktoré mali svoj osobitný cenový odraz priamo v zmluve o dielo v znení dodatku; pričom vychádzal zo spôsobu ocenenia dohodnutým priamo v zmluve v znení dodatku. Na základe dostatočne zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie dospel k správnym záverom, že strany sa dohodli na ocenení jednotlivých fáz realizácie diela; samostatne za výrobu a samostatne za stavbu (bod 5. odôvodnenia napadnutého rozsudku), keď bolo súčasne preukázané penzum vykonaných prác v rozsahu výrobnej fázy a doplatkov. Odvolací súd konštatuje, že položka akontácie má svoj odraz v zmluve o dielo v znení dodatku, a aj keď slúžila ako prostriedok zabezpečenia prípravy diela - výroby, tak súčasne vyjadrovala aj spôsob ocenenia fázy výroby (ako štádium vykonania diela) dohodnutý stranami sporu. Z vykonaného dokazovania totiž nevyplýva, že by ocenenie diela (v časti výroby) malo byť ponížené o sumu akontácie, a preto sa nemožno ani stotožniť s námietkou žalobcu, že akontácia ako samostatná cenová položka nemá byť žalovanému v rámci náhrady priznaná.

41. Vo svetle vyššie uvedeného vyhodnotil odvolací súd odvolanie žalobcu ako nedôvodné a pristúpil k vypořádání sa s podaným odvolaním žalovaného.

42. Odvolací súd posúdil podané odvolanie žalovaného podľa obsahu a vyabstrahoval relevantnú procesnú odvolaciu argumentáciu žalovaného do roviny námietky (odvolacieho dôvodu) nesprávneho právneho posúdenia veci.

43. V rozsahu odvolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaný argumentoval, že mu mali byť zarátané aj náklady súvisiace so zhotovením projektovej dokumentácie pre stavebné konanie a dielenskej dokumentácie vo výške 10 780,20 eur, ako aj náklady na prevoz dielcov v zostatkovej cene 959,88 eur. Za arbitráry považoval záver súdu, že ak cena za dokumentáciu a dopravu, ako cenová položka, nemá svoj odraz v zmluve o dielo, i keď bola zahrnutá v celkovej cene o dielo, potom nie je možné zhotoviteľovi tieto práce zohľadniť; ide o podnikateľské riziko. Tvrdil, že nie je možné priznať žalobcovi úrok z omeškania, keďže nebola do právoplatného rozhodnutia súdu ustálená výška sumy.

44. K námietke žalovaného, že mu mala byť nahradená aj cena za zhotovenie projektovej dokumentácie pre stavebné konanie a dielenskej dokumentácie vo výške 10 780,20 eur, ako aj náklady na prevoz dielcov v zostatkovej cene 959,88 eur, odvolací súd poukazuje na svoje právne zdôvodnenie v bode 39. a 40. odôvodnenia tohto rozsudku a pre komplexnosť dodáva, že v zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka je povinnosťou objednávateľa zaplatiť za výsledok prác, ktoré zhotoviteľ nie je schopný použiť inak. V nadväznosti na metódu určenia ceny, a to spôsobom, ktorý rešpektuje vôľu zmluvných strán, je potom logické, že odpoveď na otázku: „za ktoré práce - aká náhrada“, bolo potrebné hľadať v režime, na ktorom sa pôvodne strany dohodli v zmluve. V tomto prípade súd prvej inštancie vychádzal zo správnej úvahy, že bolo podnikateľským rizikom to, ako zhotoviteľ dohodol (koncipoval) zmluvu o dielo v nadväznosti na spôsob špecifikácie a ocenenia jednotlivých (dielčích) prác (výstupov), resp. položiek. Odvolací súd považuje za správny úsudok súdu prvej inštancie, že aj keď cena za vyhotovenie predmetnej dokumentácie bola zahrnutá v celkovej cene za dielo, nepredstavuje táto skutočnosť dôvod, pre ktorý by mal súd pre účely vypořádání v zmysle ust. § 642 ods. 1 Občianskeho zákonníka tieto výkony zohľadňovať vo väzbe na skutočnosť, že tieto výkony nemali svoje osobitné cenové ohodnotenie v zmluve o dielo. Je potrebné si v tomto smere uvedomiť, že obdobnú mieru rizika znáša aj samotný žalobca, ktorý je rovnako zaviazaný nahradiť sumu za vykonané práce (fázu výroby + doplatky), majúci svoj odraz v zmluve o dielo bez zreteľa na jeho úsudok o primeranosti v porovnaní s konkurenciou na trhu. Aplikačné metódy súdu prvej inštancie tak v tomto smere boli založené na

zásade rovnosti a jeho závery ohľadom nezohľadnenia vypracovania predmetnej dokumentácie sú výsledkom správneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie obdobný úsudok správne aplikoval aj v rozsahu nákladov na prepravu; pričom skutočnosť, že súd prvej inštancie žalovanému v poradí prvom rozsudku čiastočne náhradu za prepravu priznal, nemá vplyv na správnosť prijatého záveru súdu v napadnutom rozsudku, nakoľko vzniknutá situácia je dôsledkom zásady viazanosti súdnymi rozhodnutiami (ust. § 219 ods. 4 v spojení s ust. § 230 CSP). Osobitne k tvrdeniu žalovaného, že náklady na zhotovenie predmetnej dokumentácie a náklady na prepravu dielov je potrebné považovať za náklady v zmysle ust. § 642 ods. 1 veta posledná Občianskeho zákonníka, odvolací súd uvádza, že za „účelne vynaložené náklady“, v zmysle predmetného ustanovenia, je potrebné rozumieť náklady, ktoré vznikli priamo v dôsledku odstúpenia od zmluvy. To znamená, že musí ísť o náklady, ktoré by zhotoviteľovi nevznikli, ak by k odstúpeniu od zmluvy nedošlo (pozri bod 25. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Logicky prichádzajú do úvahy len také náklady, ktoré vznikli po odstúpení od zmluvy a priamo súvisia s vyporiadaním vzájomných vzťahov s tým súvisiacich, ako napr. poštovné, cestovné, prepravné výdavky. Odvolací súd poznamenáva, že náklady na prepravu dielov žalovanému vznikli v súvislosti s realizáciou diela, titulom zmluvy o dielo, a teda predstavovali náklady, ktoré by inak mali byť refundované objednávatelom zaplatením konečnej ceny diela, ak by došlo k riadnemu dokončeniu diela. Vyjadrený úsudok potom vylučuje úvahu o tom, že náklady na prepravu dielov na pozemok žalobcu (za účelom realizácie diela v čase pred odstúpením od zmluvy) predstavujú náklady prezumované v zmysle predmetného ustanovenia zákona. Daný úsudok je tiež plne aplikovateľný aj vo vzťahu k nákladom za vyhotovenie predmetnej dokumentácie, ktorej náhrady sa žalovaný v konaní domáha. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uzatvára, že dôvody pre ktoré súd prvej inštancie v tomto smere požadovanú náhradu žalovanému nepriznal, majú svoj základ v dostatočne zistenom skutkovom stave, uvádzajúc dôvody, pre ktoré súd ďalšie dokazovanie ohľadom ocenenia týchto nákladov nevykonal, a preto vo väzbe na vyššie uvedené hodnotí odvolací súd predmetné odvolacie námietky žalovaného ako nedôvodné.

45. K námietke žalovaného, že nie je možné priznať žalobcovi úrok z omeškania, keďže nebola do právoplatného rozhodnutia súdu ustálená výška sumy, odvolací súd uvádza, že záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok. Záväzky vznikajú aj bezdôvodným obohatením. Zákon stanovuje, že dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní (§ 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Zákon stanovuje, že ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala (§ 563 Občianskeho zákonníka). Vzhľadom k tomu, že pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je v občianskom zákonníku určená doba splnenia, je treba vychádzať z toho, že ten, kto je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (dlžník) je povinný plniť prvý deň po tom, čo bol veriteľom o splnenie požiadaný (Najvyšší súd Slovenskej republiky sp. zn. 7MCdo/5/2014 zo dňa 30. septembra 2014), a to bez ohľadu na skutočnosť, či požadovaná výška bezdôvodného obohatenia bola dlžníkom hoc i len čiastočne rozporovaná. Osobitne k námietke žalovaného odvolací súd uvádza, že ak mal žalovaný pochybnosti o výške požadovaného bezdôvodného obohatenia, tak mal zložiť na účet žalobcu (príp. do notárskej úschovy) plnenie rovnajúce sa jeho predstave oprávnenosti požadovanej výšky (čím by v danej výške predišiel omeškaniu); v opačnom prípade, ak žalovaný spochybňoval oprávnenosť plnenia v celom rozsahu, niet žiadneho zákonného dôvodu, pre ktorý by žalobcovi nemal prislúchať zákonný úrok z omeškania z úspešne priznanej výšky bezdôvodného obohatenia, počnúc dňom 8. decembra 2022, ako správne zistil súd prvej inštancie, pretože omeškanie nastáva uplynutím lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia stanoveným oprávneným (veriteľom) vo výzve, bez ohľadu na skutočnosť, či požadovaná výška presahuje zákonom uznateľný pomer nároku, pretože v konečnom dôsledku môže byť priznaný nárok na úroky z omeškania len zo sumy dôvodne nárokovateľnej a súdom priznanej. Z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd predmetnú námietku žalovaného za nedôvodnú.

46. Vo svetle vyššie uvedeného vyhodnotil odvolací súd odvolanie žalovaného tiež ako nedôvodné.

47. Odvolací súd, s poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/69/2022 zo dňa 25. mája 2023 dodáva, že s ďalšími námietkami, resp. argumentmi žalobcu a žalovaného uvedených v odvolaní sa nezaoberal, nakoľko pre rozhodnutie v intenciách zabezpečenia

práva na spravodlivý súdny proces sa jedná o argumenty, ktoré nemajú pre spravodlivé rozhodnutie v predmetnej veci už rozhodujúci význam (m. m. III. ÚS 314/2018).

48. S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v merite veci (výrok I. a II.) podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

49. Ako výrok závislý preskúmal odvolací súd i výrok o trovách prvoinštančného konania (III.) rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým súd rozhodol tak, že v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP žiadnej zo strán náhradu trov nepriznal, keď skonštatoval nepatnosť úspechu žalovaného v spore. Odvolací súd konštatuje, že predmetný záver súdu prvej inštancie je založený na nesprávnom právnom posúdení a dodáva, že vzhľadom k hodnote sporu a k výslednému pomeru úspechu a neúspechu strán, nie je možné čistý procesný úspech žalovaného v rozsahu 6,66 % hodnotiť ako nepatrný, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 388 CSP výrok o trovách prvoinštančného konania zmenil tak, že ukladá žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 6,66 %, v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania.

50. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 CSP, § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní vedenom v dôsledku odvolania žalobcu, tak i žalovaného, títo neboli vo veci úspešní ani čiastočne, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v meritórnom výroku (I. a II.) potvrdil ako vecne správny. Procesný úspech a neúspech je tak na oboch stranách sporu rovnaký, a preto odvolací súd v súlade s ust. § 255 ods. 1 „in fine“ rozhodol tak, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo. Na uvedený záver nemá vplyv zmena výroku o trovách prvoinštančného konania, nakoľko odvolací súd k preskúmaniu predmetného výroku a k jeho následnej zmene pristúpil v aspekte povahy závislého výroku; ktorého zmena nemá dopad na výsledok pomeru úspechu a neúspechu strán sporu v merite veci.

51. Toto rozhodnutie bolo v senáte prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/.

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).